

UZASADNIENIE

Formularz UK 2	Sygnatura akt	II AKa 27/24	
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1		
1. CZĘŚĆ WSTĘPNA			
1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji			
Wyrok Sądu Okręgowego w Szczecinie z dnia 22 listopada 2023r., sygn. akt III Ko 491/22			
1.2. Podmiot wnoszący apelację			
# oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# oskarżyciel posiłkowy			
# oskarżyciel prywatny			
# obrońca			

# oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego			
# inny			
1.3. Granice zaskarżenia			
1.1.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.1.2. Podniesione zarzuty			
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji			
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu		

#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski				
#	uchylenie	#	zmiana	
2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy				
1.5. Ustalenie faktów				
1.1.3. Fakty uznane za udowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
1.1.4. Fakty uznane za nieudowodnione				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
1.6. Ocena dowodów				
1.1.5. Dowody będące podstawą ustalenia faktów				
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu		

<p>1.1.6. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</p>			
<p>Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2</p>	<p>Dowód</p>	<p>Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu</p>	
<p>3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</p>			
<p>Lp.</p>	<p>Zarzut</p>		
<p>3.1.</p>	<p>1. obraza przepisu art. 7 kpk polegająca na dowolnej ocenie dowodów i wyciągnięcie z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, w postaci zeznań wnioskodawcy – J. Ż., wniosków sprzecznych z zasadami logicznego rozumowania, doświadczenia życiowego i wskazaniami wiedzy, poprzez błędne uznanie,</p>	<p># zasadny # częściowo zasadny # niezasadny</p>	

iż nie dają one pozytywnych dla wnioskodawcy ustaleń odnośnie pełnej kwoty odszkodowania z tytułu utraconych kosztów utrzymania w niniejszej sprawie, w zakresie w jakim Sąd ustalił okoliczności dotyczące określenia rodzaju i wysokości utraconych przez matkę wnioskodawcy dochodów, podczas gdy ww. ustalenie Sądu błędnie ogranicza możliwość uzyskania odszkodowania z pominięciem jego pełnego wymiaru,

2. naruszenie art. 556 § 1 pkt 1 kpk w zw. z art. 322 kpc poprzez jego niewłaściwe zastosowanie polegające na błędnym przyjęciu, że wobec J. Ż. wyłączona jest możliwość dochodzenia odszkodowania w pełnym zakresie utraconego i należnego wnioskodawcy od uprawnionego z mocy ustawy utrzymania w sytuacji, gdy w świetle okoliczności faktycznych i prawnych zasadnym

jest twierdzenie,
że wnioskodawca
uprawniony jest do
odszkodowania w
pełnym wymiarze,

3. naruszenie art.
556 § 1 pkt 1
kpk, poprzez błędną
odmowę przyznania
wnioskodawcy
odszkodowania za
utrata należnego
z mocy przepisów
ustawy utrzymania
we wskazanym przez
niego wymiarze
z uwagi na
miarkowanie ww.
kwoty przez Sąd
w oparciu o
przypuszczenia Sądu
odnośnie długości
okresu pozbawienia
wolności R. K. –
matki
wnioskodawcy,
poprzez przyjęcie,
że z uwagi na
brak dokumentacji,
należy przyjąć okres
tymczasowego
aresztowania, tj.
do dnia 6 lipca
1954r., podczas
gdy z prawidłowo
ustalonego stanu
faktycznego okres
ten był znacznie
dłuższy, tj. do dnia 8
listopada 1957r.,

z ostrożności

4. błąd w
ustaleniach
faktycznych
przyjętych za
podstawę
orzeczenia, który

	<p> miał wpływ na jego treść poprzez nietrafne przyjęcie, że na skutek pozbawienia wolności R. K. w majątku J. Ż. nie powstała szkoda we wskazanym przez wnioskodawcę zakresie i w ten sposób nieuwzględnienie zgłoszonej tytułem odszkodowania kwoty w pełnym zakresie stanowiącej zwrot pełnych kosztów utrzymania, pomimo że wnioskodawca poniósł rzeczywistą szkodę w związku z izolacją jego matki (1341 dni), co w konsekwencji przekłada się na możliwość potwierdzenia istnienia szkód majątkowych po stronie wnioskodawcy, które w adekwatnym związku przyczynowym z represyjną działalnością organów państwa w postaci wykonania decyzji o izolacji matki wnioskodawcy, </p>			
<p>Zwiążle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo</p>				

zasadny albo niezasadny		
<p>W pierwszej kolejności stwierdzić należy, Sąd Okręgowy prawidłowo zgromadził materiał dowodowy, a następnie wszystkie dowody ocenił. Wskazał, które z dowodów uznał za wiarygodne, a które nie i dlaczego. Ocena ta przy tym jest jednak niekonsekwentna i przez to nieprzekonywująca, a tym samym prowadziła do błędnego ustalenia, że R. K. nie odbyła w całości wymierzonej jej kary pozbawienia wolności.</p> <p>W realiach sprawy bezsporne jest kiedy matka wnioskodawcy została aresztowana, kiedy zostały wydane wyroki przez Sądy obu instancji i w końcu kiedy kara 3 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności została skierowana do wykonania. Ta ostatnia data wynika przy tym wprost z odpisu wyroku Sądu Najwyższego wraz z uzasadnieniem (k.32-34).</p>		

O ile przy tym nie zachowały się żadne dokumenty dotyczące wykonywania wobec skazanej wymierzonej jej kary, to przecież z pisemnych motywów zaskarżonego wyroku wprost wynika, iż Sąd I instancji dał wiarę J. Ż. nie tylko w zakresie rodzaju i sposobu pracy wykonywanej przez matkę przed zastosowaniem aresztowania, pogorszenia się sytuacji bytowej i finansowej rodziny w trakcie jej pobytu w zakładzie karnym, ale przede wszystkim, iż po opuszczeniu zakładu karnego przez R. K. cała rodzina przeprowadziła się do M., gdzie rodzice podjęli pracę zarobkową.

Okoliczność, że nie zachowała się dokumentacja z wykonania wobec skazanej kary nie powoduje, że nie można czynić w tym zakresie ustaleń na podstawie innych dowodów – w tym zeznań samego wnioskodawcy.

Skoro więc z relacji wnioskodawcy wynika, że w momencie aresztowania matki miał 9 lat (3 klasa szkoły podstawowej), a w M. zaczął uczęszczać do 7 klasy szkoły podstawowej, to logicznym jest, że okres pobytu R. K. w zakładzie karnym wynosił 3 lata i 8 miesięcy, a tym samym odbyła ona w całości wymierzoną karę.

Wskazać w tym zakresie należy na niekonsekwencję Sądu Okręgowego, który w całości uznał zeznania J. Ż. za wiarygodne, a z drugiej strony wskazał, że relacja ta obarczona jest niedokładnością, gdyż wnioskodawca nie potrafił wskazać precyzyjnie daty zatrzymania matki i okresu pozbawienia jej wolności. Tymczasem wnioskodawca wskazał na swój wiek – 9 lat i podjęcie nauki w 7 klasie po opuszczeniu przez matkę zakładu karnego. Tak umiejscowienie tych dat w czasie w zestawieniu ze zgromadzoną

dokumentacją czyni relację tę w pełni przekonywującą.

Trudno przy tym oczekiwać, aby po tak długim czasie wnioskodawca precyzyjnie podawałby dzień i miesiąc.

O ile przy tym rację ma Sąd Okręgowy, że w niniejszym postępowaniu ciężar dowodowy spoczywa na wnioskodawcy, a wszystkie możliwe dokumenty zostały zgromadzone, to jednak z relacji J. Ż. uznanej za wiarygodną wynika właśnie, że skazana odbyła karę w całości. Kara przy tym została wprowadzona do wykonania – wbrew wywodom Sądu – w dniu 15 listopada 1954r. (k.32-34). Brak jakichkolwiek dokumentów, że skazanej udzielono warunkowego przedterminowego zwolnienia, czy objęła ją amnestia. Ze zgromadzonej dokumentacji nie wynika też, aby od momentu zastosowania aresztu do chwili wprowadzenia prawomocnej już kary do wykonania aresztowanie zostało uchylone. Co więcej,

jak wiadomym
Sądowi
Apelacyjnemu z
urzędu z racji
rozpoznawanych
tego typu spraw,
po zastosowaniu
aresztu a przed
wprowadzenie kary
pozbawienia
wolności do
wykonania organy
prowadzące
postępowanie nigdy
nie uchylały
stosowanego
aresztu.

Postępowanie zaś
prowadzone było
zdecydowanie
szybko, na co
wprost wskazuje
zestawienia daty
zastosowanego
aresztu – 8
marca 1954r. i
wprowadzenia
prawomocnej już
kary do wykonania -
15 listopada 1954r.

Wyrażając
wątpliwości, czy
skazana odbyła w
całości orzeczoną
wobec niej karę
Sąd powołał się na
ustawę z dnia 28
kwietnia 1956r. o
amnestii uchwaloną
w okresie kiedy
wykonywana była
wobec skazanej kara
i wskazał, że z
jej treści wynika,
że obejmowała ona
między innymi czyny
o kwalifikacji
prawnej przypisanej
R. K., ale przecież

z repertorium nie wynika, aby przy jej nazwisku (tak jak przy innej pozycji), znajdowała się adnotacji – „amnestia”. Gdyby zaś zastosowano wobec skazanej wskazaną ustawę w repertorium znajdowałyby się adnotacja – „umorzono na mocy ustawy o amnestii” albo „darowano na mocy amnestii”. Dalej brak też adnotacji o zastosowaniu warunkowego przedterminowego zwolnienia.

Tym samym na podstawie dowodów uznanych przez Sąd Okręgowych za wiarygodne należało przyjąć, że R. K. odbyła w całości wymierzoną jej karę i tym samym odszkodowanie należało zasądzić na rzecz wnioskodawcy w pełnym zakresie.

Wniosek

Zmiana zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie na rzecz wnioskodawcy dalszej kwoty 68.256,58 zł tytułem odszkodowania za szkodę doznaną

- # zasadny
- # częściowo zasadny
- # niezasadny

<p>przez wnioskodawcę w postaci utraconego utrzymania, spowodowaną wydaniem i wykonaniem wobec jego matki – R. K., wyroku Sądu Rejonowego w Kamieniu Pomorskim z dnia 6 lipca 1954r., sygn. akt Kp 464/54, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie z dnia 4 października 1954r., sygn. akt Kr 1909/54 i jej aresztowaniem w tej sprawie w okresie od 8 marca 1954r. do dnia 6 lipca 1954r. ewentualnie przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Szczecinie.</p>			
<p>Związłe o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.</p>			
<p>Chociaż Sąd I instancji zgromadził kompletny materiał dowodowy i wszystkie dowody ocenił, to jednak w sposób niekonsekwentny, sprzeczny z zasadami logiki</p>			

wyprowadził z nich wnioski – w części dotyczącej okresu odbywania przez R. K. kary pozbawienia wolności.

Uchybienie owo spowodowało konieczność uwzględnienia w całości wniosku i przyznania kwoty odszkodowania wnioskodawcy za cały okres pobytu skazanej w zakładzie karnym, przy uwzględnieniu zasady zastosowanej przez Sąd I instancji. Wskazując należną kwotę Sąd Apelacyjny za Sądem I instancji uznał, że skoro w dacie orzekania przez ten Sąd średnie miesięczne wynagrodzenie wynosiło 7.194,95 zł, a wnioskodawca domagał się za każdy miesiąc $\frac{1}{4}$ części odszkodowania tj. 1798,73 zł. Kwota ta przemnożona przez okres pobytu w zakładzie karnym matki – 3 lata i 8 miesięcy tj. 44 miesiące – powoduje, że odszkodowanie winno wynosić 79.144,12 zł. Jednocześnie skoro z apelacji wynika, że skarżąca domagała się podwyższenia

<p>kwoty wynikającej z wyroku Sadu Okręgowego tj. 7194,95 o dalszą kwotę tj. 68.256,58 zł, a więc do łącznej kwoty 75.451,53 zł, to do takiej właśnie kwoty podwyższono zasądzone odszkodowanie od Skarbu Państwa.</p>		
<p>4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</p>		
<p>4.1.</p>		
<p>Zwięźle o powodach uwzględnienia okoliczności</p>		
<p>5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</p>		
<p>1.7. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</p>		
<p>5.1.1.</p>	<p>Przedmiot utrzymania w mocy</p>	
<p>Zasadność dochodzonego odszkodowania za okres pobytu matki w zakładzie karnym</p>		

Zwięźle o powodach utrzymania w mocy	
<p>W realiach sprawy nie budzi żadnych wątpliwości, że wnioskodawca, jako syn R. K. (mąż i drugie dziecko nie żyją) jest jedyną osobą uprawnioną do dochodzenia odszkodowania za okres wykonywania wobec niej kary pozbawienia wolności. Sąd Najwyższy bowiem wyrokiem z dnia 25 maja 2022r. uchylił wyroki Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie i Sądu Powiatowego w Kamieniu Pomorskim i uniewinnił R. K. od popełnienia przypisanego jej czynu.</p> <p>Nie budzi także wątpliwości, że wnioskodawca, jako nieletnie dziecko pozostawał na utrzymaniu także matki, a jej nieobecność powodowała pogorszenie sytuacji materialnej i szerzej bytowej J. Ż..</p>	
1.8. Zmiana wyroku sądu	

<i>pierwszej instancji</i>		
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany	
Uznanie, że R. K. w całości odbyła karę 3 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności, a tym samym należało zasądzić na rzecz wnioskodawcy odszkodowanie na cały ten okres.		
Zwięźle o powodach zmiany		
<p>Chociaż Sąd I instancji zgromadził kompletny materiał dowodowy, to jednak błędnie ustalił, że R. K. nie odbyła w całości wymierzoną jej karę. Z relacji wnioskodawcy, uznanej przez ten Sąd za wiarygodną, wprost wynika, że matka wróciła do domu po odbyciu kary, a ze zgromadzonych dokumentów nie wynika, aby kara ta został jej darowana na mocy amnestii albo zastosowano wobec niej warunkowe przedterminowe zwolnienie. Spowodowało to konieczność</p>		

podwyższenia zasądzonej kwoty na rzecz wnioskodawcy za okres rzeczywistego odbywania kary.			
1.9. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji			
1.1.7. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia			
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia			
5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.	
Zwiąże o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia			

5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.	
Zwiężle o powodach uchylenia			
1.1.8. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania			
1.10. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
6. Koszty Procesu			
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności		
II	O zwrocie wnioskodawcy wydatków związanych z ustanowieniem pełnomocnika w postępowaniu odwoławczym orzeczono na podstawie § 11 ust. 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności		

	radców prawnych (Dz.U. z 2022r., poz.1166 z późniejszymi zmianami) w zw. z art. 554 §4 kpk.	
III	Na podstawie art. 554 § 4 kpk orzeczone o kosztach postępowania odwoławczego.	
7. PODPIS		
SSO del. Iwona Gdula SSA Stanisław Kucharczyk SSA Andrzej Olszewski		

1.3 Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	Pełnomocnik wnioskodawcy		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Odszkodowanie za okres wykonywania wymierzonej kary pozbawienia wolności 3 lat i 8 miesięcy		
0.1.1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	

#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
0.1.1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność	

	kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
0.1.1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana